

Søndag d. 16. marts 2014, Viborg.

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Jakobs Brev kap. 1 v. 17-18.

Gammeltestamentlig læsning: Esajas Bog kap. 55.

Evangelielæsning: Johannesevangeliet kap. 6 v. 1-15

Udgangslæsning: Johannesevangeliet kap. 6 v. 35.

Æbleskiver nu til dags er noget man køber i en frostpose i supermarkedet og varmer i ovnen.

Men jeg kan stadig se for mig min mor, der stod ved komfuret og bagte æbleskiver på æbleskivepanden med 7 halvkugleformede fordybninger. Når æbleskiverne var bagt færdig på den ene side, så vendte hun dem en efter en med en strikkepind.

En dag besøgte jeg en kammerat i Sønderjylland. Hans kone, Johna, havde en ganske særlig opskrift på æbleskiver. De smagte helt fantastisk. Jeg ved ikke hvad hun puttede i dem. Men hun hældte dejen i fordybningerne på panden – ganske som min mor gjorde. Men efter et par minutter, så vendte æbleskiverne sin selv, uden at hun rørte en finger. De tippede simpelthen rundt, når de var færdigbagt på den første side.

Teksten, vi her hørte, har jeg læst mindst lige så mange gange, som jeg har set min mor bage æbleskiver. Jeg har prædikeret over den, holdt andagter og børnetaler over den. Jeg kender teksten rigtig godt – troede jeg. Men da jeg for nogen tid siden læste den igen, så gjorde den pludselig præcis det samme som Johnas æbleskiver. Helt af sig selv vendte den rundt, og jeg så og smagte en side af den, som jeg ikke havde set eller smagt før.

Forestil jer, at vi kun kendte til æbleskiver, der kun var bagt på den ene side, og vi troede, at sådan skulle æbleskiver være – enten gennembagt, men brændt på den runde side, eller sprøde på ydersiden, men flydende indeni - og kun halvkugler. Pludselig en dag kommer der én med en portion rigtige æbleskiver - gennembagt, runde og gyldensprøde hele vejen rundt. Sikke en lækkerbisknen!

Ofte, når vi har haft denne tekst på bordet, har vi efterladt hinanden med en sær beskbrændt smag i sjælen. Og vi har troet, at sådan skulle evangeliets lækkerbiskner smage. Og ganske meget kristenliv, og ganske *mange* kristenliv, og ganske meget kirkeliv har indstillet sig på, at sådan skal evangeliets lækkerbiskner altså smage. Og hvor er det en skam, når Jesus nu engang har serveret den ægte vare.

Det er mit inderlige håb, at også I skal opleve dette evangelium, dette glade budskab bagt på begge sider. Først da oplever vi hvilken velduft og velsmag - hvilken glæde, liv og kraft, der er i det, Jesus forkynder med sit bespisningsunder.

Men først skal vi prøve, om vi ved fantasiens og indlevelsens hjælp kan komme tæt på en oplevelse af det, historien fortæller. En lille bibelmeditation.

Luk øjnene, og forestil dig, at du er med i menneskemængden. Vi er der sammen.

Vi har pejlet os frem til, hvor Jesus er landet med båden. Og efter alt det, vi har hørt om ham, eller selv set og hørt af ham, vil vi ikke lade ham slippe væk.

Vi har travet langt - meget langt – mærk hvor trætte fødderne er. Der kommer stadig flere til, som gerne vil med. Nogle bærer syge mennesker på bårer. Det er tungt. Nogle havde taget forsyninger med til turen, men de er sluppet op, og vore egne forsyninger er også sluppet op, for turen var længere, end ventet. Vi er ved at være godt trætte og sultne. Men han skal findes!

Dér er han - sammen med sine nærmeste disciple - oppe på bjergskrånningen.

Vi maser os opad. Hele hoben stimler sammen om Jesus - det er ikke let at komme tæt på. Det falder os slet ikke ind, at Jesus måske var gået herop for at få lidt fred. Tilsyneladende tager han imod os. Han hilser på dem, der kommer nærmest og vinker til nogle lidt længere væk – også til os. En mand rejser sig fra en bære og danser jublende rundt.

Bare Jesus snart ville give tegn til, at han vil tale til hele flokken, så også vi kunne blive en del af festen der fremme foran. Men nu står han bare og diskuterer med tre-fire stykker af dem, der altid er sammen med ham. Vi kan ikke høre, hvad de siger. En femte kommer med en dreng ved hånden. Drengen har en lille bylt i den anden hånd. De går hen til Jesus og de andre. Der bliver grinet, som om nogen fortalte en vittighed. Jesus ler med og tager drengens bylt og åbner den. Nu løfter han hænderne og beder. Og nu giver han instrukser om et

eller andet til sine folk deroppe. Så sætter han sig ned. Vi kan ikke se, hvad der sker. Måske skal han bare spise - vi bliver lidt misundelige.

Et par af disciplene løber ned mod søen, hvor deres båd ligger. Lidt efter kommer de tilbage med nogle fiskekurve. Men ellers sker der ikke rigtigt noget. Det hele går så meget i tomgang, at vi får tid til at mærke hvor sultne, vi er. Dem ved siden af os diskuterer, hvor langt der mon er til nærmeste by, hvor man kan købe mad. Nogle børn er begyndt at græde. En atmosfære af skuffelse og sulten irritation begynder at fortrænge den forventningsfulde stemning, vi kom med.

Så nu sker der noget. De mænd, der altid er sammen med Jesus, baner sig vej gennem skaren. De har hver en kurv med. Folk sætter sig ned. De deler brød ud. Men kurvene er tomme, før de når ned til os. De går tilbage til Jesus, der stadig sidder ned, så vi ikke kan se ham. Nu kommer der en med en kurv hen til os. Vi får lov at tage så meget brød, vi vil. Vi spiser, mens de fortsætter i fast rutefart med kurvene. De deler ud og deler ud. Et rygte summer ud gennem skaren: Det er drengens madbylt, som Jesus deler ud af - sådan en lille madpakke med brød og fisk - og her spiser vi til vi er ved at revne. Og hvor mange er vi? - nogle siger 4, nogle siger 5, nogle siger 6000 - Vi er i hvert fald rigtig mange.

Vi er propmætte nu. Disciplene går igen rundt mellem folk med kurvene. Denne gang for at samle levninger sammen. De går tilbage med hver sin fulde kurv - med top på.

Alle snakker om, at Jesus virkelig er en Guds-mand - måske den ventede profet, Messias.

Lidt fra os står en flok alvorlige mænd og diskuterer noget meget ivrigt. De er helt overbevist om, at Jesus er den nye David - kongen, der kan overvinde romerne og skaffe landet velstand og lykke og storhed. Ja, ingen tvivl om det. Én i dem cutter diskussionen af og giver tegn til de andre. De maser sig frem gennem skaren - frem til Jesus.

Men Jesus er forsvundet - gået sin vej. Og disciplene begynder at gå rundt blandt folk med besked om, at vi godt kan gå hjem igen.

Vi begiver os på vej ned ad bjerget. Hele skaren er underligt stille - hvad var det egentlig, der skete?

Åben øjnene igen. Velkommen hjem til Viborg anno 2014.

Ja, hvad var det egentlig, der skete? Hvad så vi, hvad smagte vi, hvad oplevede vi?

Var det en guddommelig magtdemonstration? - en opvisning af, hvad Jesus kunne få ud af det lidt, der var i drengens madpakke?

Det i sig selv kunne være stort nok - for det er større, end vi kan fatte.

Men det var næppe det, Jesus ville.

Johannes kalder dette under for et *tegn*.

Et tegn er en billedlig miniature henvisning til en langt større virkelighed, som vi skal være opmærksom på - - ligesom når vi kører hen ad landevejen og der står et skilt i vejkanten - tegnet for en ubevogtet jernbaneoverskæring. Skiltet i sig selv er jo ingenting, ud over at det fortæller om den virkelighed, at der længere fremme kommer togskiner på tværs, og at der kan komme et tog forbi. Tegnet gør opmærksom på en større virkelighed.

Og den virkelighed, Jesus tegner for os med sit under, er intet mindre end Guds rige, som han forkyndte, og som han åbnede for os.

Guds rige, som var til før verdens grundvold blev lagt, og som vil være der, når verdens grundvold vakler, og verden, som vi kender den, ikke skal være mere.

Guds rige, som er selve basis for, at skabningen overhovedet findes, og at vi overhovedet lever her.

Gud er kærlighed. Grænseløs kærlighed.

I tidernes morgen skabte Gud alt - ikke ud af intet, som vi plejer at sige, men ud af sin kærlighed. Ud af kærlighed gav han os og alt levende livet. Og lige siden har Gud overøst sin skabning med den samme kærlighed. Både åndeligt og materielt - sol og regn, udsæd til at så og brød til at spise.

Alligevel kan man møde mennesker, der siger: "Hvis Gud findes, så har han i hvert fald aldrig gjort mig noget godt." - endda mens de sidder sunde og raske og med munden fuld af mad. Man kunne forstå det, hvis det var mennesker, der ikke kender til *dagligt* brød, eller ikke kender til fred og tryghed - de mennesker, for hvem døden er mere selvfølgelig end livet.

Den dag på bjergskrånningen spurgte Jesus ikke, om de folk, der nu var der, troede på Gud, eller om de var gode eller onde, eller taknemlige eller selviske. Der blev delt brød ud til alle. For sådan er Gud. Ødsel med sin kærlighed.

Når vi alligevel meget let kan finde mennesker, der ikke har glæde af Guds kærligheds gaver, og derfor lider nød, så det også er til at forstå, hvis de sagde, at Gud ikke har gjort dem noget godt - så er det fordi vi

mennesker tænker, ligesom dem, der ville gøre Jesus til konge - "Lad os tage patent på Guds gaver og sikre os fordelene, så andre ikke hugger dem fra os - så vi bliver dem, der er ovenpå.." Og vi ikke bare tænker - vi handler sådan.

Sådan har vi gjort, siden vi slap synden løs i verden og i vort liv. Men Gud er aldrig holdt op med at øse sin kærlighed ud over sin skabning.

En dag gav han os ikke blot sol og regn og udsæd til at så og brød til at spise. *Han gav os sig selv.* Han kom til os i sin søn Jesus Kristus og gav sig selv i døden på korset til liv for verden, siger Jesus.

Guds Søn, som selv var Gud, gav afkald på alt for at give os alt, i stedet for det liv og den verden, som vi har slidt i laser og ædt op i vor selvished og grådighed - han giver os hele Guds rige - evigt liv i Guds grænseløse kærlighed - Guds Ånd, som selv er Gud, i vore hjerter - liv i overflod.

Det var det, han ville åbne vore øjne for med sit tegn den dag på bjergskrånningen ved Tiberias Sø, da han delte brød ud og vi mange blev mætte.

Han deler rundhåndet og ødsel ud af alt, hvad vi kan benævne frelse - og hvad gør vi så ved det?

Vi læser beretningen om bespisningsunderet, og får øje på en lille fin detalje: Der var en lille dreng, der måtte aflevere sin madpakke, som Jesus gjorde sit under med.

Og så kommer vi i grunden ikke så meget længere i teksten.

Jo, vi konkluderer: Vi har - som Guds kirkefolk - en opgave, givet os af Jesus selv. Vi skal bringe evangeliet til mennesker omkring os - vi skal dele ødselt ud af kærlighed.

Men hvad fattes os? Det bliver ikke til så meget, som vi gerne ville. For vi er så små i forhold til den store opgave.

Ja, men se på drengen og hans madpakke. Når vi giver det lidt, vi kan stille med, til Jesus, så kan han velsigne det, så det rækker ufatteligt meget længere, end vi kan forestille os.

Har I hørt den prædiken før?

Den prædiken er absolut ikke forkert - den er sand nok, men den er som æbleskiven, der kun er bagt på den ene side - og vi kan gå fra kirke med en sær brændt smag i sjælen.

For det lidt, vi kan stille med, det ser fra vor synsvinkel ud som meget. Mon ikke drengen dér langt ude i ødemarken følte det som et meget stort offer at give sin madpakke fra sig?

Sådan kan vi gå fra teksten her med en tung bevidsthed om, at det at være kristen er at bringe et stort offer - så stort, at vi i grunden gerne vil finde en lettere og billigere måde at gøre det på.

Vi går også fra teksten med den byrde, at Guds riges vækst i vor verden er ganske afhængig af os og af, at vi ofrer os for sagen. Gud kan jo ikke klare sig uden os. Og han skal nærmest være lidt taknemlig for det, vi gør for ham. Det vil kun være ret og rimeligt, hvis han velsigner vort forehavende - ja, *vort* forehavende, for når tingene vender sådan i vort sind, så er forehavendet vort. Og det projekt kan suge alt liv ud af os.

Kristenliv, kristen tjeneste og mission kommer til at dreje sig om at holde liv i vort miljø, der skiller sig ud fra verden omkring ved rammer og organisation, men især ved normer, som vi udtalt eller udtalt kan lægge på hinanden og måske især på os selv sammen med en evindelig dårlig samvittighed over for en Gud, der kræver så meget af os.

Blandt os kristne i den såkaldt gamle kristenhed - og især blandt os, der nedstammer fra vækkelsesbevægelserne - slæber vi rundt på et gudsbillede af en Gud, der kræver - kræver store ofre af os, og kræver at vort kirkeforehavende lykkes - ellers er vi en fiasko, og vor tro falder til jorden.

Og Jesus bliver én, som vi mener at kunne bruge, så vort forehavende lykkes - ligesom dem, der ville føre ham bort med magt, tage patent på ham for at gøre ham til konge.

Det er sandt nok, at Gud kalder os til at give ham det lidt, vi er og har og kan. Men se det: Der er intet af det, vi er eller har eller kan, som ikke er hans gaver til os. Vi kan ikke give ham noget som helst, som han ikke først har givet os. Og han gav os mere end det:

Og han gav sig selv - Jesus Kristus gav sig selv helt og aldeles i døden på korset, for at gøre det muligt for os vrangvendte syndere igen at være i den levende Guds hænder, hvor vi hører hjemme.

Bespisningsunderet på bjergskrånningen ved Tiberias Sø handlede ikke om, hvad en lille drengs madpakke kunne blive til i hænderne på mirakelmageren - det handlede om, at Jesus Kristus er livets brød, som giver liv til verden. Det er ikke os og vore små madpakker, der gør det. Det er ham. Han fortæller os det, hver gang, vi fejre nadver: "Dette er mit legeme, som gives for jer" - "dette er den nye pagt ved mit blod." Vi kan ikke leve uden ham.

Når han beder os om noget - når han kalder på os, så er det fordi han stadig deler ud af sin grænseløse, evige kærlighed. Det er hans nådegave til os, at vi må være med i hans bespisningsunder til liv og frelse for hele Guds elskede skabning.

Det var sådan, at teksten her vendte sig rundt for mig - ligesom Johnas æbleskiver på æbleskivepanden. Men der er den store forskel på de æbleskiver og evangeliet her, at det, Jesus giver os - det er ikke en lille lækkerbidsken, der bliver spist op, så vi kan blive lækkersultne igen. Det er selve livet i Guds rige, hvor Guds kærlighed ustandseligt strømmer til os, båret til os, ja ind i vore hjerter, af Guds Ånd - rigeligt til al god gerning - rigeligt til at kaste alle snærende bånd, som vi kan lægge på os selv og hinanden, så vi kan rejse os i frihed - rigeligt til at glemme alt om offer, så vi ivrigt må spørge: Jesus, hvad er det næste, du vil med os? - rigeligt til at tjene Gud som Jesus gjorde ved at tjene hinanden og vore medmennesker, og endda se også det, som Guds kærlighedsgave til os. Rigeligt, så mange, mange flere bliver mætte.

Jesus er slet ikke færdig med sit bespisningsunder - han bliver ved med at dele ud. Og lad os nu blot sidde her stille nogle øjeblikke og bare tage imod.